

Funkcionalna nezavisnost u aktivnostima dnevnog života osoba s cerebralnom paralizom

**Emira ŠVRAKA¹, Dijana AVDIĆ¹, Nasiha KAHRIMANOVIĆ¹,
Naim SALKIĆ², Amila JAGANJAC¹,
Namik TRTAK¹, Samir BOJČIĆ¹, Eldad KALJIĆ¹**

¹Univerzitet u Sarajevu, Fakultet zdravstvenih studija, BiH

²Savez udruženja osoba s cerebralnom paralizom FBiH, Sarajevo, BiH

³Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju, Sarajevo, BiH

Sažetak

Međunarodna klasifikacija funkcionisanja (ICF) daje pregled kompleksne interakcije između funkcionisanja, onesposobljenja i zdravlja. Temelj procjene i intervencije je preoblikovanje ciljeva rehabilitacije u smislu usmjerenosti na cjelokupno funkcionisanje pojedinca, a ne na izolovane komponente. Takvo razmišljanje ICF je dopunio uvođenjem kategorije Aktivnosti i sudjelovanja. Ciljevi: Utvrditi odnos funkcionalne nezavisnosti u aktivnostima dnevnog života (ADŽ) osoba s cerebralnom paralizom (CP) između tri podgrupe, prema stepenima onesposobljena.

Metod

Istraživanje je retrospektivno i kohortno; trajanje 6 mjeseci. Instrumenti istraživanja: sistem klasifikacije grubih motoričkih funkcija (GMFCS), test funkcionalne nezavisnosti (FIM) i FEMBAF test za evaluaciju mobilnosti, balansa i straha, za predviđanje rizika od pada.

Uzorak

27 osoba starijih od 12 godina, 15 muškog pola i 12 ženskog pola, učesnici projekta Saveza udruženja osoba s CP FBiH Inkluzija osoba s CP i inaktivitetna osteoporoza, Tuzlanskog kantona.

Rezultati

9 (33%) ispitanika su imali I i II nivo onesposobljenja, 13 (48%) III nivo onesposobljenja, 4 (15%) IV i 1 (4%) nivo onesposobljenja V. Najveći FIM su imali ispitanici I i II nivoa onesposobljenja, $M=114,6$, $SD=15,9$; zatim ispitanici s nivoom onesposobljenja III: $M=101,3$, $SD=20,8$; ispitanici s nivoom onesposobljenja IV: $M=39,8$, $SD=26,1$. Najmanji FIM su imali nepokretni ispitanici, nivo onesposobljenja V: $M=29,0$, $SD=12,7$. Ispitanici s nivoom onesposobljenja III postižu prosječan rezultat na FEMBAF testu $M=25,3$, $SD=9,1$, dok ispitanici s nivoom onesposobljenja IV i V, postižu prosječan rezultat $M=18,0$, $SD=1,0$.

Zaključak

Funkcionalna nezavisnost u ADŽ osoba s CP je veća za manji nivo onesposobljenja, prema GMFCS. Potvrđeni su ciljevi istraživanja. Ključne riječi: cerebralna paraliza, GMFCS, funkcionalna nezavisnost, aktivnosti dnevnog života.